

Αρχική σελίδα>Δικαστικές διαδικασίες>Αστικές υποθέσεις>Ποιας χώρας το δικαστήριο είναι αρμόδιο;
Ποιας χώρας το δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Λιθουανία

1 Πρέπει να απευθυνθώ στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ή σε κάποιο ειδικό δικαστήριο (για παράδειγμα εργατοδικείο);

Το άρθρο 12 του νόμου περί δικαστηρίων (*Lietuvos Respublikos teismų įstatymas*) καθιερώνει ομοιόμορφο σύστημα διάρθρωσης των δικαστηρίων που απαρτίζεται από δικαστήρια γενικής αρμοδιότητας και δικαστήρια ειδικής αρμοδιότητας.

Τα δικαστήρια με γενική αρμοδιότητα (πρωτοβάθμια δικαστήρια: τοπικά και περιφερειακά δικαστήρια) εκδικάζουν το σύνολο των αστικών υποθέσεων με αντικείμενο διαφορές που αφορούν ή απορρέουν από τις αστικές και οικογενειακές σχέσεις, την απασχόληση, τη διανοητική ιδιοκτησία, την πτώχευση, την αναδιάρθρωση ή άλλες σχέσεις του ιδιωτικού δικαίου τα εν λόγω δικαστήρια εκδικάζουν επίσης υποθέσεις που υπάγονται στο πλαίσιο ειδικών διαδικασιών και αποφασίζουν επί αιτήσεων αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων αλλοδαπών δικαστηρίων και διαιτητικών δικαστηρίων στη Δημοκρατία της Λιθουανίας (άρθρο 22 κώδικα πολιτικής δικονομίας (*Civilinio proceso kodeksas*)).

Τα ειδικά δικαστήρια, δηλαδή τα διοικητικά δικαστήρια (περιφερειακά διοικητικά δικαστήρια), εκδικάζουν διοικητικές υποθέσεις που απορρέουν από έννομες σχέσεις διοικητικής φύσης.

2 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (δηλαδή αυτά τα δικαστήρια είναι αρμόδια για τις εν λόγω υποθέσεις), πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

Ο/Η ενάγων/-ουσα μπορεί να προσφύγει ενώπιον του δικαστηρίου της επιλογής του/της σύμφωνα με τις εξής προϋποθέσεις:

αγωγή κατά εναγομένου/-ης που είναι άγνωστης διαμονής μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο όπου βρίσκονται τα περιουσιακά του/της στοιχεία ή τον τόπο της τελευταίας γνωστής του/της κατοικίας

αγωγή κατά εναγομένου/-ης που κατοικεί στη Δημοκρατία της Λιθουανίας μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο όπου βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία του/της ή τον τόπο της τελευταίας γνωστής του/της κατοικίας στη Δημοκρατία της Λιθουανίας

αγωγή για τη χορήγηση διατροφής και την αναγνώριση πατρότητας μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας του ενάγοντος

αγωγή αποζημίωσης για βλάβη της υγείας προσώπου, καθώς και για θάνατο, μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας του ενάγοντος ή τον τόπο επέλευσης της ζημίας

αγωγή αποζημίωσης για περιουσιακή ζημία μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας του ενάγοντος (έδρα) ή τον τόπο επέλευσης της ζημίας

αγωγή αποζημίωσης λόγω παράνομης καταδίκης, παράνομης επιβολής μέτρων κράτησης, παράνομης κράτησης, παράνομης εφαρμογής οικονομικών μέσων καταστολής ή παράνομης διοικητικής τιμωρίας (σύλληψης), καθώς και λόγω ζημίας από παράνομες πράξεις δικαστή ή δικαστηρίου στο πλαίσιο αστικής δίκης, μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας του ενάγοντος

αγωγή που αφορά συμφωνία/σύμβαση που ορίζει τον τόπο εκτέλεσης μπορεί επίσης να κατατεθεί με βάση τον τόπο εκτέλεσης που υποδεικνύει η συμφωνία /σύμβαση

αγωγή που αφορά την ιδιότητα του επιτρόπου, του μεσεγγυητή ή του διαχειριστή περιουσίας μπορεί επίσης να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας (έδρα) του επιτρόπου, του μεσεγγυητή ή του διαχειριστή περιουσίας

αγωγή που αφορά καταναλωτικές συμβάσεις μπορεί επίσης να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας του καταναλωτή

αγωγή που αφορά τις δραστηριότητες παραρτήματος νομικού προσώπου μπορεί επίσης να κατατεθεί σύμφωνα με την έδρα του παραρτήματος

αγωγή αποζημίωσης λόγω σύγκρουσης πλοίων και εκτέλεσης της αποζημίωσης για συνδρομή και διάσωση στη θάλασσα, περιλαμβανομένης κάθε άλλης υπόθεσης στην οποία η διαφορά απορρέει από έννομες σχέσεις που αφορούν τη θαλάσσια ναυσιπλοΐα, μπορούν επίσης να κατατεθούν με βάση τον τόπο ή τον λιμένα νηολόγησης του πλοίου του εναγομένου.

2.1 Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ κατωτέρων και ανωτέρων τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (για παράδειγμα τα πρωτοδικεία ως κατώτερα δικαστήρια και τα περιφερειακά δικαστήρια ως ανώτερα δικαστήρια) και αν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου;

Οι αστικές υποθέσεις εκδικάζονται από τα τοπικά και τα περιφερειακά δικαστήρια, που ενεργούν ως πρωτοβάθμια δικαστήρια (άρθρο 25 κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Κατά τον γενικό κανόνα που θεσπίζει ο εν λόγω κώδικας, όλες οι αστικές υποθέσεις εκδικάζονται από τα τοπικά δικαστήρια. Ωστόσο, υπάρχει μια εξαίρεση, σύμφωνα με την οποία ορισμένες υποθέσεις εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των περιφερειακών δικαστηρίων ή στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Περιφερειακού Δικαστηρίου του Βίλνιους.

Τούτο εξαρτάται από το ύψος της επίδικης αξίωσης: οι αστικές υποθέσεις με αντικείμενο αξιώσεις που υπερβαίνουν το ποσό των 150.000 LTL (λίτας), εκτός από τις υποθέσεις που αφορούν τις οικογενειακές σχέσεις και την απασχόληση και τις υποθέσεις που αφορούν την αποζημίωση για μη περιουσιακή ζημία, εκδικάζονται από τα περιφερειακά δικαστήρια.

Η αρμοδιότητα εξαρτάται επίσης και από άλλους παράγοντες πέραν της επίδικης αξίωσης.

Τα περιφερειακά δικαστήρια εκδικάζουν επίσης ως πρωτοβάθμια δικαστήρια τις εξής αστικές υποθέσεις:

υποθέσεις που αφορούν έννομες μη περιουσιακές σχέσεις πνευματικής ιδιοκτησίας

υποθέσεις που αφορούν έννομες σχέσεις σε αστικούς δημόσιους διαγωνισμούς

υποθέσεις πτώχευσης ή αναδιάρθρωσης, εκτός από τις υποθέσεις που σχετίζονται με την πτώχευση φυσικών προσώπων

υποθέσεις με διάδικο αλλοδαπό κράτος

υποθέσεις που βασίζονται σε αξιώσεις από την αναγκαστική εκποίηση μετοχών (μεριδίων, συμμετοχών)

υποθέσεις που βασίζονται σε αξιώσεις που αφορούν τη διερεύνηση των δραστηριοτήτων νομικού προσώπου

υποθέσεις αποζημίωσης για περιουσιακή ή μη περιουσιακή ζημία που απορρέει από την παραβίαση των κατοχυρωμένων δικαιωμάτων των ασθενών

άλλες αστικές υποθέσεις, που πρέπει να εκδικάζονται από περιφερειακά δικαστήρια, τα οποία ενεργούν ως πρωτοβάθμια δικαστήρια βάσει συγκεκριμένων νόμων.

Το Περιφερειακό Δικαστήριο του Βίλνιους είναι αποκλειστικά αρμόδιο να εκδικάζει σε πρώτο βαθμό τις εξής αστικές υποθέσεις:

υποθέσεις που αφορούν τις διαφορές που αναφέρονται στον νόμο περί ευρεσιτεχνιών (*Lietuvos Respublikos patentų įstatymas*)

υποθέσεις που αφορούν τις διαφορές που αναφέρονται στον νόμο περί εμπορικών σημάτων (*Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas*)

υποθέσεις που αφορούν την αίτηση πολιτών άλλων κρατών για την υιοθεσία πολίτη Λιθουανίας που διαμένει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας

άλλες αστικές υποθέσεις, που εμπíπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Περιφερειακού Δικαστηρίου του Βίλνιους, το οποίο ενεργεί ως πρωτοβάθμιο δικαστήριο βάσει συγκεκριμένων νόμων.

2.2 Κατά τόπον αρμοδιότητα (είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου το δικαστήριο της πόλης Α ή το δικαστήριο της πόλης Β;)

2.2.1 Ο βασικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας

Η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο με βάση τον τόπο κατοικίας του εναγομένου. Η αγωγή κατά νομικού προσώπου κατατίθεται στον τόπο της έδρας του νομικού προσώπου, όπως αυτή προκύπτει από το μητρώο των νομικών προσώπων. Όταν ο εναγόμενος είναι το κράτος ή δήμος, η αγωγή κατατίθεται με βάση την έδρα του οργάνου που εκπροσωπεί το κράτος ή τον δήμο.

2.2.2 Εξαιρέσεις στον βασικό κανόνα

Ο ενάγων δικαιούται να επιλέξει μεταξύ των περισσότερων δικαστηρίων που είναι αρμόδια για την υπόθεση.

Οι διάδικοι μπορούν επίσης να συμφωνήσουν σε ποιο δικαστήριο θα πρέπει να κατατεθεί η αγωγή. Το άρθρο 32 του κώδικα πολιτικής δικονομίας ορίζει ότι οι διάδικοι μπορούν να μεταβάλουν την κατά τόπον αρμοδιότητα για την υπόθεσή τους με αμοιβαία συμφωνία, ωστόσο η εξουσία του δικαστηρίου που εγκαθιδρύεται λόγω της αποκλειστικής του αρμοδιότητας ή του αντικειμένου της διαφοράς δεν μπορεί να μεταβληθεί με συμφωνία των διαδίκων.

2.2.2.1 Πότε μπορώ να επιλέξω ανάμεσα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα) και κάποιο άλλο δικαστήριο;

Όπως ορίζεται στο άρθρο 30 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, ο ενάγων μπορεί να επιλέξει ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο στις εξής περιπτώσεις: αγωγή που στρέφεται κατά εναγομένου/-ης άγνωστης διαμονής μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο των περιουσιακών του/της στοιχείων ή τον τόπο της τελευταίας γνωστής κατοικίας του/της

αγωγή που στρέφεται κατά εναγομένου/-ης που δεν έχει κατοικία στη Δημοκρατία της Λιθουανίας μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο στον οποίο βρίσκονται τα περιουσιακά του/της στοιχεία ή τον τόπο της τελευταίας γνωστής του/της κατοικίας στη Δημοκρατία της Λιθουανίας

αγωγή που αφορά τις δραστηριότητες παραρτήματος νομικού προσώπου μπορεί επίσης να κατατεθεί με βάση την έδρα του παραρτήματος

αγωγή για τη χορήγηση διατροφής και την ανανώριση πατρότητας μπορεί επίσης να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας του ενάγοντος

αγωγή αποζημίωσης για βλάβη της υγείας του προσώπου, καθώς και για θάνατο, μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας του ενάγοντος ή τον τόπο επέλευσης της ζημίας

αγωγή αποζημίωσης για περιουσιακή ζημία μπορεί να κατατίθεται με βάση τον τόπο κατοικίας του ενάγοντος (έδρα) ή τον τόπο επέλευσης της ζημίας

αγωγή αποζημίωσης λόγω παράνομης καταδίκης, παράνομης επιβολής μέτρων κράτησης, παράνομης κράτησης, παράνομης εφαρμογής οικονομικών μέσων καταστολής ή παράνομης διοικητικής τιμωρίας (σύλληψης), καθώς και λόγω ζημίας από παράνομες πράξεις δικαστή ή δικαστηρίου στο πλαίσιο αστικής δίκης, μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας του ενάγοντος

αγωγή αποζημίωσης για ζημίες που απορρέουν από σύγκρουση πλοίων και εκτέλεσης της αποζημίωσης για συνδρομή και διάσωση στη θάλασσα και για κάθε άλλη υπόθεση στην οποία η διαφορά απορρέει από έννομες σχέσεις που αφορούν τη θαλάσσια ναυσιπλοΐα μπορούν να κατατίθενται με βάση τον τόπο ή τον λιμένα νηολόγησης του πλοίου του εναγομένου.

αγωγή που αφορά συμφωνία/σύμβαση που ορίζει τον τόπο εκτέλεσης μπορεί επίσης να κατατεθεί με βάση τον τόπο εκτέλεσης που υποδεικνύει η συμφωνία /σύμβαση

αγωγή που αφορά την ιδιότητα του επιτρόπου, του μεσεγγυητή ή διαχειριστή περιουσίας μπορεί επίσης να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας (έδρα) του επιτρόπου, του μεσεγγυητή ή του διαχειριστή περιουσίας

αγωγή που αφορά καταναλωτικές συμβάσεις μπορεί επίσης να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας του καταναλωτή

Επιπρόσθετα, αγωγή που στρέφεται κατά περισσότερων εναγομένων που κατοικούν ή εδρεύουν σε διαφορετικούς τόπους μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας ή την έδρα ενός από τους εναγομένους, κατ' επιλογήν του ενάγοντος (άρθρο 33 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Αγωγή που αφορά συμφωνία/σύμβαση που ορίζει τον τόπο εκτέλεσης μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας ή την έδρα του εναγομένου ή τον τόπο εκτέλεσης της συμφωνίας/σύμβασης, κατ' επιλογήν του ενάγοντος. Αγωγή για καταναλωτικές συμβάσεις μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας ή την έδρα του εναγομένου ή του καταναλωτή.

Αγωγή που αφορά τη χορήγηση διατροφής μπορεί να κατατεθεί με βάση τον τόπο κατοικίας ή την έδρα του εναγομένου ή του ενάγοντος, όπως αυτός επιλέγεται από τον ενάγοντα.

Αστική αξίωση αποζημίωσης σε ποινική υπόθεση μπορεί να κατατεθεί προς εκδίκαση σύμφωνα με τους κανόνες αρμοδιότητας του κώδικα πολιτικής δικονομίας, αν η αγωγή δεν έχει κατατεθεί ή διευθετηθεί στο πλαίσιο ποινικής υπόθεσης.

2.2.2.2 Σε ποιες περιπτώσεις υποχρεούμαι να επιλέξω δικαστήριο άλλο από αυτό της κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα);

Το άρθρο 31 παράγραφοι 1 και 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας ορίζει τις εξής εξαιρέσεις από τον γενικό κανόνα της κατά τόπον αρμοδιότητας, που δεσμεύουν τον ενάγοντα που κινεί τη διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου:

αγωγές για εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητη περιουσία, για χρήση ακίνητης περιουσίας (εκτός από τις αιτήσεις εκκαθάρισης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων σε υποθέσεις διαζυγίου) και για την ακύρωση ή κατάσχεση ακίνητων περιουσιακών στοιχείων εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου του τόπου όπου βρίσκεται η ακίνητη περιουσία ή το κύριο μέρος αυτής.

αγωγές από δανειστές κληρονομιάς που κατατίθενται πριν από την αποδοχή της κληρονομιάς από τους κληρονόμους εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου του τόπου της κληρονομιάς ή του κύριου μέρους της κληρονομιάς.

Θα πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφοι 2–4 του κώδικα πολιτικής δικονομίας της Δημοκρατίας της Λιθουανίας:

Η ανταγωγή, ανεξαρτήτως του αρμόδιου δικαστηρίου, πρέπει να κατατεθεί στο δικαστήριο της αρχικής αγωγής. Εάν αυξηθεί το ύψος της αξίωσης, μεταβληθεί το αντικείμενό της ή αν η κατάθεση της ανταγωγής καθιστά αναρμόδιο το δικαστήριο που έχει επιληφθεί της υπόθεσης βάσει του αντικειμένου της αγωγής, το δικαστήριο της αρχικής αγωγής πρέπει να αποφασίσει για όλα τα ζητήματα που αφορούν την αξίωση (ανταγωγή) και να διευθετήσει την υπόθεση στο σύνολό της, ως προς την ουσία της.

Αν οποιαδήποτε αξίωση του ενάγοντος υπάγεται στους κανόνες της αποκλειστικής αρμοδιότητας, η αγωγή στο σύνολό της πρέπει να κατατεθεί σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες.

Αν οποιαδήποτε από τις αξιώσεις του ενάγοντος εμπίπτει στην αρμοδιότητα περιφερειακού δικαστηρίου, η αγωγή στο σύνολό της πρέπει να εξεταστεί από το περιφερειακό δικαστήριο.

2.2.2.3 Μπορούν οι διάδικοι να αναθέσουν αρμοδιότητα σε δικαστήριο που άλλως δεν θα είχε αρμοδιότητα;

Οι διάδικοι μπορούν να μεταβάλουν την κατά τόπον αρμοδιότητα μιας υπόθεσης με γραπτή αμοιβαία συμφωνία. Ωστόσο, οι διάδικοι δεν μπορούν να μεταβάλουν με τέτοια συμφωνία την εξουσία του δικαστηρίου που εγκαθιδρύεται λόγω της αποκλειστικής του αρμοδιότητας ή του αντικειμένου της διαφοράς (άρθρο 32 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Η αρμοδιότητα εκδίκασης μιας υπόθεσης μπορεί κατ' εξαίρεση να δικαιολογηθεί με τη συμμετοχή του εναγομένου.

Το δικαστήριο μπορεί να παραπέμψει μια υπόθεση σε άλλο δικαστήριο αν ο/η εναγόμενος/-η που ήταν προηγουμένως άγνωστης διαμονής ζητά να παραπεμφθεί η υπόθεση στο δικαστήριο του τόπου διαμονής του/της (άρθρο 34 παράγραφος 2 στοιχείο 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

3 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα ειδικά δικαστήρια, πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

Τα ειδικά διοικητικά δικαστήρια που λειτουργούν στη Δημοκρατία της Λιθουανίας δεν εκδικάζουν αστικές, εμπορικές ή οικογενειακές υποθέσεις. Εκδικάζουν υποθέσεις που απορρέουν από έννομες διοικητικές σχέσεις.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/10/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.